

**СТАНОВИЩЕ НА ДИСЕРТАЦИОНЕН ТРУД ЗА ПРИСЪЖДАНЕ
НА НАУЧНАТА И ОБРАЗОВАТЕЛНА СТЕПЕН „ДОКТОР“**

Автор на дисертационния труд: Нако Петков Наков

БФ на СУ „Св. Климент Охридски“

Катедра Библистика

Научна област на Висшето образование: 2. Хуманитарни науки

Професионално направление 2.4 Религия и Теология

Тема на дисертационното изследване: „Литургични аспекти в книга Откровение на св. Йоан Богослов (глави 4 и 5)“

Изготвил становището: прот. доц. дбн Стоян Илиев Чиликов; Катедра Теология, Философско – исторически факултет на ПУ „Паисий Хилендарски“.

Становището е изготвено в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав на Република България, Правилника за неговото прилагане и Нов Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“, изменен и допълнен от АС на 26.05.2021г.

Рецензирането на материалите е съгласно заповед на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски“ за назначаване на научно жури, № РД 38-350/02.07.2024г. Нако Петков Наков е предоставил всички необходими документи относно процедурата за защита на дисертационния труд.

1. Данни за дисертанта и процедурата

Господин Нако Петков Наков е завършил магистърска програма „Религия и образование“ при Богословския факултет на Софийския университет. Продължава богословското си образование в докторската програма на БФ на СУ. Изпълнил е Индивидуалния си план и отчислен с право на защита. Дисертационният труд, който ми е предоставен за становище, е обсъден на заседание на катедра „Библистика“ на БФ на СУ. На същото заседание е взето решение той да бъде допуснат до публична защита. На първото заседание на научното жури е избран председател и са определени авторите за съставяне на рецензии и становища. Процедурата е спазена и считам, че няма допуснати нарушения.

2. Данни за дисертацията

Дисертационният труд е с общ обем от 200 стандартни компютърни страници. Той съдържа увод, три глави, заключение и използвана литература. Библиографията обхваща общо 150 библиографски единици – 64 на кирилица, 86 на латиница.

Текстът на дисертационното изследване е четивен и добре структуриран в три балансиращи глави.

Дисертационният труд съдържа предмет, обект, цели, задачи, метод на изследване и хипотеза на научното изследване. В увода авторът представя конкретна историография по изследвания проблем, която е придружена с необходимия анализ относно използваните научни изследвания и извори по темата.

Първа глава на изследването е въводителна и авторът основателно я е наименовал „Исагогически данни за книга Откровение“. В нея са анализирани идеите за автентичността на книгата, нейния автор, произход и главни теми.

Втора глава е най-съдържателна от дисертационния текст. В нея дисертантът аргументира поставената в увода хипотеза и задачи на базата на библейско-критичен анализ. Проследява връзката между християнското богослужение представено в книга Откровение с юдейското богослужение според Стария завет. Трета глава съдържа тълкувание на 4 и 5 глава от книга Откровение.

3. Оценка на научните приноси

Темата на научното изследване е дисертабилна, актуална и нейното изследване запълва една от празнините в родното академично богословие. Авторът е прегледал огромно количество литература и е успял да я анализира като формулира правилно изводите от своето изследване. Дисертантът изследва специфичните особености на трудовете на избраните от него автори по темата като ги съпоставя с трудовете на светите отци и учители на църквата. Нако Наков успешно работи с основните извори по темата и изпълнява поставените задачи в увода, като ефикасно изследва и защитава предложената от него научна хипотеза на дисертационния труд. Искам да подчертая два от научните приноси на дисертационния труд, а именно: той е първият научен дисертационен труд по темата, написан и предложен за защита пред българската академична общност. И второ: имайки предвид неяснотата на книга Откровение и свързаните трудности с нейното изследване, считам, че авторът е успял да изведе връзката между християнското и юдейското богослужение, подчертавайки прототипа на християнската литургия – ангелското богослужение. Авторът е овладял отлично академичното писане и демонстрира дълбочина на направения анализ при съдържателната част на дисертацията.

4. Критични бележки и препоръки

Предложената от автора хипотеза на дисертационния труд „Небесното богослужение в книга Откровение и богослужението в древната Църква носят общи елементи дотолкова, доколкото имат общ корен в юдейското богослужение, познато от Йерусалимския храм и синагогата“ (с. 9) е твърде обща и не добре формулирана съгласно съдържанието на текста и направения в действителност анализ в съчинението.

В дисертацията се защитава тезата, че земната църква участва в ангелското богослужение. В действителност може да се твърди и точно обратното: в християнското богослужение участват ангелските сили.

5. Данни за автореферата. Публикации и участие в научни форуми

Авторефератът е съставен съгласно изискванията и коректно отразява съдържанието на дисертационния труд. Дисертантът е предоставил необходимите публикации, които се изискват според Правилника на СУ за допускане до защита на дисертационния труд.

6. Заключение

Убедено считам, че дисертационният труд отговаря на необходимите научни критерии за подобен род научни изследвания. Затова заявявам, че ще гласувам положително по процедурата на Нако Петков Наков за присъждане на ОНС „Доктор“ по професионално направление 2.4 Теология.

18.08.2024г.

прот. доц. дбн Ст. Чиликов

София